

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CLXXIX. De Colono Rustico ad Divinum Tribunal provocante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

TITULUS XXXV.

De Purgatione Vulgari.

DECISIO CLXXIX.

De Colono Rustico ad Divinum tribunal provocante.

SPECIES FACTI.

Rupertus (vulgò Riepl) alieni prædii colonus, paucos tamen agros & prata, ex quibus potissimum se & familiam suam sustentabat (nam merces pro cultura alieni fundi erat perexigua) possidebat velut proprietarius: ex his agris optimum & ex pratis fertilissimum post longam & Ruperto nimis pretiosam litem, qua ferè totam suam substantiam consumperat, nobilis & potens Toparcha in Judicio evicit, & colono eripuit. Quapropter in extremam tristitiam, & vix non ad amentiam redactus, quia ipse nullus dubitabat de suo jure, & dominio dictorum fundorum, unà cum conjuge & sex liberis ad Toparcham accessit, flexis genibus sic eum affatus: Nun dann,

weil ich kein Gerechtigkeit auff der Welt finde, und keine mehr zu suchen aus Abgang der Mittl nit vermag, als eutre ich hiermit Euer Gnaden für das Gerichte Gottes, den gerechtesten Richter. id est, quoniam in hoc mundo Justitiam non invenio, nec eam ob mediorum defectum alibi quævere ulterius possum, idcirco Gratosam Dominationem Vestram ad Divinum Tribunal cito, ad Deum justissimum Judicem. His auditis Toparcha perterritus, licet injustitiæ sibi non conscius, vel commiseratione commotus Ruperto restitui fecit agrum & pratam, addens tamen, se id facere liberaliter, non ex agnita obligatione, cum omnino credat justam se causam fovisse, & justâ sententiâ victorem evasisse.

(R. P. Pichler Decif. Tom. 2.)

* Ec

QUÆ-

QUÆSTIO.

An provocatio ad Divinum tribunal sit licita?

Ilicitam esse docet Julius Clarus in l. 5. §. fin. q. 85. n. 7. cum nonnullis Juristis, nec sine apparentia veritatis; nam imprimis hujusmodi provocatio est contra Patientiam & Charitatem Christianam; cum provocans adeò impatienter ferat sui oppressionem à Deo immissam vel permissam, ut adversantibus sibi malum & Divinam ultionem optare videatur. 2. Est contra Humilitatem Christianis decentem, cum talis provocans intendat gloriari de sua innocentia. 3. Est vindictæ appetentia, utique Christianis prohibita. 4. Tentatio Dei, cum quasi miraculum petatur à Deo, ut signò & miraculò ostendat injustè oppressi innocentiam. 5. Est iniqua & importuna Judicium vel colligantium perturbatio, cum nulli non formidabile sit DEI tribunal, & sæpe Deus hujusmodi provocaciones audiverit, & inflicta gravi pœna, etiam mortis, oppressos juverit.

Quamvis autem hæc argumenta putem esse talia, ut in praxi periculosum omnino sit, vel temerarium, & peccaminosum, provocare ad Dei tribunal, nisi id fiat debitò modò, ex bono fine, & perquam cautè; cum facile possit contingere, ut interveniat passio vel ira & impatientiæ, vel vanæ ostentationis, vel desperatio-

nis, vel cupiditatis vindictæ, vel ut fiat temere, scilicet vel ob injuriam levem, vel ubi in terris adhuc est aut sperari potest auxilium & defensio, vel incertum est & dubium, an vexatò aut oppressio sit injusta, vel periculosa, ne Deus tentetur. Nichilominus tamen speculativè loquendo, ac in certis circumstantiis, si debitè fiat provocatio, etiam practicè, & secundum se licitam esse ad Dei tribunal provocacionem, melius defendunt cum S. Thoma & aliis communiter Martinus Delrio *Magis. Disquisit. to. 2. l. 4. c. 4. q. 4. s. 1.* alique plurimi. Fundantur 1. in Scriptura S. sic *Gen. 16.* Sara dixit Abraham, *judicet Dominus inter me & te.* Sic 1. *Reg. 24.* David ad Saulem, *judicet Dominus inter me & te, & ulciscatur me Dominus ex te.* Sed hæc fuerunt provocaciones ad Dei tribunal, à nemine, quod scio, improbatæ. 2. Ex historia Ecclesiastica, ex qua patet, sapius ab hominibus Sanctis Deique dilectis servis provocatum esse contra injustos oppressores innocentie ad Dei tribunal, Deumque sapius manifestis signis ostendisse, id sibi non ingratum fuisse, ab opprimentibus etiam in hac vita gravissimam vindictam sumendo, & oppressis patrocinando. Sic P. Drexelium in *suo Tribunali l. 2. c. 3.* assert 24, tragica exem-

exempla, in quibus tales citationes ad Divinum tribunal omnes suum effectum consecuta sunt. 3. In principiis Juris; quia secundum hæc licita est appellatio seu provocatio ad Judicem Superiorem, & Principem, qui succurrat oppressis: sed provocatio ad Divinum tribunal, debite facta, est appellatio ad Judicem Superiorem, & Summum Principem, scilicet ad Deum, quando deficit & haberi nequit Judex & protector in Mundo inter homines, nihilque est aliud, quàm rogare Deum, ut aliquo Providentiæ aut Justitiæ suæ opere aperiat (vel in hoc vel in altero Mundo, prout ipsi libuerit) latentem veritatem, atque oppressam juvet, etiam vindicet innocentiam. 4. In hac ratione, quia hujusmodi provocatio potest esse signum confidentis in conscientia sua animi, ac subinde conducere ad hoc, ut iniqui Judices, vel alii injustè opprimentes salubriter consternati & perterriti ab injuria cessent, proin servire ad amoliendam injustam vexam, quod non est illicitum.

Opposita ferè unica responsione tolluntur omnia, dicendo, utique licitam non esse provocationem ad Dei tribunal, si fiat ex iræ vel impatientiæ vel desperationis motu, si ex vana ostentatione, si studio vindictæ, si concurrat tentatio Dei, ut si petatur miraculum, v. g. si (secluso speciali instinctu Dei) citatio ad Dei tribunal fiat pro certo tempore, v. g. intra anni curriculum, ut nempe

Deus intra tale tempus manifestet innocentiam &c. si injusta oppressio non est certa, vel solùm levis, si alia via in terris adhuc superest &c. Sed ista omnia absolute possunt abesse, consequenter provocatio absolute esse licita. Utrum verò in presenti casu ista omnia abfuerint, nec intervererit passio & affectio inordinata iræ, desperationis, cupiditatis vindictæ, nequitia rustica &c. Deus noverit, qui scrutator est cordium: saltem hæc provocatio bene cessit Ruperto, sive ob Domini toparchæ lenitatem & misericordiam Christianam, sive ob animum malè sibi conscium, & pertimescentem Dei vindictam; habent enim Judices, & alii oppressores innocentum ac pauperum, iisque gravamea injustum inferentes, cur timeant Dei vindictam, quia illorum certè exaudit clamores, eosque juvat, ac sceleratos certissimè plectet graviter vel in hac vel in altera vita, ut sæpissimè ac prodigiosè ostendit. Cæterùm bona fide litigantes in Judicio, vel Judex justè ferens sententiam, vel alii res, quas putant ad se pertinere, repetentes vel retinentes &c. ridere debent, non timere, ejusmodi provocationes & citationes ad vallem Josaphat &c. vel insanè vociferantes, ich giebs dir auf dein brinnende Seel. Cur enim timeat mens conscia recti? cùm Deus, utpote justissimus non tueatur temere provocantes ad suum tribunal, sed potius ipsos puniat ob passionem indomitam, temeritatem, & malitiam suam.

Ee 2

TITU-